

TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU HİZMETLERİNE İLİŞKİN KURALLAR

(UTİKAD) KISIM I: GENEL HÜKÜMLER

• Uygulanma koşulları

1.1.

Bu kurallar, Taşıma İşleri Komisyonculuğu Hizmetlerine İlişkin Kurallara atıf yapılarak yazılı veya sözlü biçimde yahut diğer herhangi bir şekilde sözleşme kapsamına dahil edilmiş olmaları koşuluyla uygulanırlar.

1.2.

Taşıma kurallarının Taşıma Sözleşmesi'nin kuralları ile çelişmesi halinde Taşıma kuralları geçerli kabul edilir. Bununla beraber, TİK in borç ve sorumluluklarını arttırıcı taşıma sözleşmesi hükümleri, söz konusu borç ve sorumlulukları arttırdıkları oranda UTİKAD kurallarından önce gelirler.

• Tanımlar

2.1.

Taşıma İşleri Komisyonculuğu Hizmetleri deyimi,

Yüklerin taşınması veya taşınmasını, yüklerin depolanmasını , yüklerin taşınması , taşınması veya depolanmasıyla ilgili olan yükleri konsolide etme veya konsolide edilmiş yükleri ayırma ambalajlama.

Gümrükleme hizmetlerinin yapılması veya yaptırılması

Yüklerin elden geçirilmesi , elleçlenmesi veya markalanması

Sigorta yapılması veya yaptırılması

İthalat ihracat ile ilgili belgelerin Müşteri adına hazırlanması veya hazırlanmasında yardımcı olunması

Taşıma ve dağıtım konularında danışmanlık gibi diğer hizmetlerin tamamının veya bir kısmının verilmesini ifade eder.

2.2.

Taşıma İşleri Komisyoncusu (TİK) deyimi bir Müşteri ile taşıma işleri komisyonculuğu hizmetlerini konu alan bir sözleşme akdetmiş olan tüzel veya gerçek bir kişiyi

2.3.

Taşıyıcı deyimi, kendi taşıma aracı ile yükün taşınmasını fiilen gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişiyi (fiilî taşıyıcı) veya taşıyıcı sorumluluğunu üstlenme konusunda açık veya zımnî taahhütte bulunmuş olan ve söz konusu taahhüdü dolayısıyla bu sorumluluğa tabi bulunan gerçek veya tüzel kişiyi (sözleşme sebebiyle taşıyıcı) ifade eder.

TİK Kendi adına bir taşıma belgesi düzenlemiş olduğu takdirde umuma yaptığı duyurularda veya yapmış olduğu teklif de kendi taşıma ücretini bildirmiş olmak gibi taşıyıcı sorumluluğunu üstlenme anlamının çıkarılmasına elverişli bir beyanı olmuş ise Sözleşme sebebiyle taşıyıcı sayılır.

2.4.

Müşteri deyimi, bir taşıma işleri komisyoncusu ile akdettiği bir taşıma işleri komisyonculuğu hizmetler sözleşmesi çerçevesinde yahut söz konusu hizmetlerle ilgili faaliyetleri sonucunda hak ve borçlara sahip olan gerçek ya da tüzel kişiyi ifade eder.

2.5.

Yük deyimi, canlı hayvan da dahil olmak üzere herhangi bir eşyayı ve taşıma işleri komisyoncusu tarafından temin edilmiş olmayan konteyner, palet veya benzeri taşıma kabı veya ambalajlama aracını ifade eder.

2.6.

SDR, Uluslararası Para Fonu'nca tanımlanan Özel Çekme Hakkı'nı ifade eder. SDR nin değer olarak kullanılması gereken hallerde, aksi amir yasalar tarafından emredilmediği sürece söz konusu olan olay tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından açıklanan kur esas alınır.

2.7.

Emredici Hukuk Kuralı deyimi, tarafların rızalarıyla değiştirilemeyecek olan hukuk kurallarını ifade eder.

2.8.

"Yazılı şekilde" deyimi mektup, telgraf, teleks, telefaks veya elektronik araçlarla yapılan kayıtları içerir.

2.9.

Değerli Madde deyimi, külçe veya işlenmiş altın, metal veya kağıt para, kıymetli evrak, değerli taşlar, kuyum, antika, resim, sanat eserleri ve benzeri maddeleri ifade eder.

2.10.

Tehlikeli Madde deyimi, yerel veya Uluslararası sözleşmelerle resmen rizikolu madde olarak sınıflandırılmış yükleri ifade eder.

2.11.

Gecikme deyimi ,taşıma için belirli bir taşıma müddeti kararlaştırılmamış olduğu taktirde ,taşımanın gerçekleştirilmesi için gerekli olan makul müddetin (bu hususta TİK tarafından tahmini varış zamanına ilişkin olarak verilen bilgi de göz önünde tutulur) aşılması veya kararlaştırılan taşıma süresinin aşılmasını ifade eder.

• Sigorta

Müşteri açıkça yazılı şekilde talimat vermiş olmadıkça, taşıma işleri komisyoncusu tarafından mal/nakliye sigortası yaptırılmaz. Yaptırılan bütün sigortalar, sigorta teminatını veren sigortacının uygulamakta olduğu mutak ve istisnalar çerçevesinde yaptırılır. Aksi yazılı şekilde kararlaştırılmış olmadıkça, taşıma işleri Komisyoncusu, sevkiyatların her biri için ayrıca sigorta yaptırmakla yükümlü olmayıp, bunları akdettiği abonman sözleşmesi veya çerçeve sözleşme kapsamında beyan edebilir.

• Engeller

Taşıma İşleri Komisyoncusunun taahhütlerini ifa etmesi, Taşıma İşleri Komisyoncusunun kusur veya ihmalden kaynaklanmayan ve makul özen gösterilmekle önlenmesi mümkün bulunmayan (yüklerin durumu da dahil) herhangi bir engel veya riziko yüzünden mümkün olmaz veya tehlikeye düşerse, Taşıma İşleri Komisyoncusu yükün taşınması işine devam etmeyebilir ,keyfiyeti Müşteri'ye bildirir ve mümkün ise yükün tamamını veya bir kısmını güvenli ve uygun gördüğü bir yerde Müşteri'nin tasarrufuna amade kılabilir. Yük Müşteri'nin tasarrufuna amade kılındığı yerde ona teslim edilmiş ve Taşıma İşleri Komisyoncusunun sorumluluğu da son bulmuş sayılır. Her halde, Taşıma İşleri Komisyoncusu sözleşmede kararlaştırılan ücrete gidilen yol oranında hak kazanır ve Müşteri'de yukarıda belirtilen koşullar sebebiyle yapılması gerekmiş olan ek harcamaları ödemekle yükümlü olur. Taşıma şekli ,süresi ve güzergahını değiştirebilme, taşıma bedeli ile buna bağlı olarak yapılacak ek harcamaları talep etme hakkına sahiptir. Keyfiyetin Müşteri'ye bildirilerek makul sürede onaylanmaması halinde a maddesi geçerlilik kazanır.

• Taşıma yöntemi ve güzergahı

TİK, verdiği hizmetleri Müşteri'nin talimatları doğrultusunda yerine getirir. Bu talimatlar yanlış, eksik veya sözleşme hükümlerine aykırı oldukları takdirde, TİK, masraf ve rizikosu bütünüyle Müşteri'ye ait olmak kaydıyla, kendi uygun gördüğü şekilde hareket edebilir. TİK teslim almış olduğu yükün değerinin azalması yahut mal can veya çevre zararı tehlikesine yol açması olasılığı ortaya çıktığında yükü sattırma hakkına haizdir. Bu taktirde ,taşıma ücreti, satış masrafları ve TİK un yaptığı makul giderler öncelikle tahsil edilir ve kalan Müşteri'ye yollar. Her halde TİK, aldığı tedbirleri gecikmeksizin Müşteri'ye bildirmekle yükümlüdür. Fatura da mal bedelinin "teslimde ödeme" kaydıyla veya benzeri bir kayıtle satıldığının belirtilmesi ,TİK un fatura bedelini tahsil etmeyi yahut yükleri sigorta ettirmeyi üstlendiği anlamına gelmez. Aksinin kararlaştırılmış olması hali hariç, TİK, Müşteri'ye ihbarda bulunmadan, yükleri güverteye yükleyebilir ve taşıma araçlarını, güzergâhı ve yüklerin elden geçirilmesi, istifi, depolanması ve taşınmasında izlenecek yöntemi belirleyip değiştirebilir.

• Yükleme talimatı

Yükleme talimatları , açıklamalar ,bildirimler yazılı olmak zorundadır. Sonradan verilen talimat değişiklikleri de yazılı olmak zorundadır. Talimat içeriğinin açık ve doğru olduğu konusundaki ispat yükümlülüğü bu konuda iddiada bulunana aittir. Müşteri , talimatında adres ,kap ,numara ,adet ,ambalaj nevi ve içeriği ,yükün niteliği ve taşıma işinin usulüne uygun şekilde yerine getirilebilmesi için gerekli olan tüm bilgileri bildirmek zorundadır.

Tehlikeli madde yükleme talimatlarında Müşteri , TİK e malın yaratabileceği tehlikelerin tanımını ve böylesi bir durumda alınması gerekli tedbirleri bildirecektir. Tehlikeli olarak addedilen yükün tehlike derecesi uluslararası norm ve düzenlemeler ile tanımlanmışsa Müşteri geçerli düzenlemeler doğrultusunda mal için geçerli olan tehlike kodunu TİK e bildirecektir. TİK in, Müşteri tarafından verilen bu tür bilgileri kontrol etme yükümlülüğü yoktur.

TİK'in kendisine verilen yazılı talimatların veya belgelerin altında bulunan imzaların Müşteriyi temsile yetkili kişiler tarafından vaz edilmiş olup olmadığını denetleme zorunluluğu yoktur.

• Ambalaj, yükleme ve ambalajlama konusunda verilen yardım

AMBALAJ,YÜKLEME VE AMBALAJLAMA KONUSUNDA VERİLEN YARDIM TİK tarafından verilebilecek

7.1. Malın ambalajlanması

7.2. Tartılması ,muayenesi ,malın veya ambalajının kalitesinin korunması için alınması gereken

önlemler 7.3. Palet temin edilmesi

7.4. Malın vasıtaya yüklenmesi

gibi hizmetler bu sözleşmenin kapsamına dahil değildir. Ancak, bunların talep edilmesi ve TİK tarafından da kabulü halinde bedeli peşinen ödenmek koşuluyla yerine getirilirler.

• Gümrük işlemleri

TİK, malın gümrükleme hizmetinin başlatılabilmesi için gerekli olan vasıta tescili ve bununla ilgili gümrük nezdinde yürütülmesi gereken hizmetleri ücreti mukabilinde yerine getirmekle mükelleftir.

TİK ,yasaların kendisine tanıdığı yetkiler çerçevesinde malın gümrüklenmesi için gerekli gümrükleme hizmetlerini ayrıca belirlenecek ücreti mukabilinde yerine getirebilir. Müşteri tarafından istenebilecek bu tip gümrükleme hizmetlerinin yerine getirilebilmesi için Müşterinin TİK'i usulüne uygun şekilde yetkilendirmiş olması zorunludur.

• Depolama

9.1. TİK.Müşteri tarafından kendisinden istenmesi halinde depolamayı kendi tercihinine göre kendi deposunda veya başkasına ait bir depoda yapabilir. TİK, başkasına ait bir depoyu seçmesi halinde Müşteriye seçtiği deponun adı ve adresini yazılı olarak bildirmek zorundadır.

9.2. Müşteri ,Tik tarafından seçilen depoyu görmek ve incelemek hakkına sahiptir. Müşteri, varsa seçilen depoya yönelik itirazlarını vakit kaybetmeden ve yazılı olarak Tik e bildirmekle mükelleftir. Müşteri'nin seçilen depoyu görüp, inceleme hakkını kullanmaması halinde TİK den seçilen depo dolayısıyla hiçbir talepte bulunamaz.

9.3. Müşteri, depolanmış mal üzerinde numune almak gibi her hangi bir işlemde bulunursa, TİK Müşteri'den malın sayısı, ağırlığı gibi özelliklerini birlikte tespit etmeyi isteyebilir. Müşteri'nin TİK'in bu talebini kabul etmemesi halinde ,malın hasarının bu işlemler sırasında oluştuğunun iddia edilemeyeceği hallerde ,ortaya çıkabilecek hasarlarda TİK'in sorumluluğu öne sürülemeyecektir.

9.4. Müşteri'nin, adamlarının veya yetkilendirdiği diğer şahısların depoyu ziyaretleri sırasında depoya, depodaki mallara verecekleri hasardan Müşteri sorumludur.

9.5. TİK'in Müşteri nezdinde var olan alacaklarının tahsilinde sorunlarla karşılaşması ve depolanan mal değerinin bu alacakları karşılamakta yetersiz kalması durumunda TİK, Müşteri'den alacakları için teminat göstermesini isteyebilir. Müşteri verilen makul süre içinde teminat göstermemiş olursa, TIK depolama anlaşmasını feshedebilir ve mal üzerinde hapis hakkını kullanabilir.

• Teklif

10.1. TİK in sözleşme kurmaya yönelik teklifinin veya TİK ile yapılan sözleşmenin konusunu oluşturan yük, miktar ve nitelikleri açıkça tanımlanmış olan veya açık bir tanımın verilmediği hallerde, o tür yükler için muta ad olan miktar ve nitelikteki yükür. Teklif ve sözleşmenin akdi sırasında var olan muta ad sevkiyat koşullarının, ulaşımına açık güzergahların, cari kur ve tarifelerin değişmesi halinde, sözleşme şartları yeni koşullara uyarlanır.

10.2. TİK in yapmış olduğu sözleşme kurmaya yönelik teklifte belirtilen geçerlilik süresinin, Müşteri tarafından TİK e teklifin kabul edildiği bildirilmiş olmaksızın aşılması halinde teklif geçerliliğini yitirir.

• TİK'in faturaları, ödeme, geçerli kurallar

11.1. Kural olarak TİK'in faturalarının karşılığı , sözleşmede yazılı olarak bir vade öngörölmüş olmadıkça derhal ödenir.

11.2. TİK in faturalarının hangi döviz cinsinden düzenleneceği, ödemelerin hangi banka kuru veya hangi para cinsiyle yapılacağı anlaşmada belirlenir. Bunların ayrıca belirlenmemiş olması halinde fatura bakımından esas alınacak para birimi Euro, ödemeye esas alınacak kur ise Akbank, Türkiye İş Bankası ve Garanti Bankası efektif satış kurlarının ortalamasıdır.

11.3. Ödemelerin, anlaşmada belirlenen süreler içinde yapılamaması halinde TİK Müşteri'ye 12.2 de belirlenen üç bankanın uyguladığı cari Ticari Euro faiz oranlarının ortalamasının %50 fazlası kadar gecikme faizi uygular.

11.4. TİK'in alacakları kendisine hangi yolla ödenirse ödensin, herhangi bir kesinti yapılmaksızın tam olarak

ödenir. KISIM II: TİK'İN SORUMLULUĞU

• TİK'in (kendisinin sözleşen olması hali dışındaki) sorumluluğu

12.1. Sorumluluğun Temeli

12.1.1. TİK'nun Özen Borcu

TİK, taşıma işleri komisyonculuğu hizmetlerini verirken özen göstermek ve bütün makul önlemleri almak zorundadır. Aksi halde, aşağıdaki 8 inci madde hükmü saklı kalmak koşuluyla, yük ziya ve hasarları ve özen borcuna aykırılığın doğrudan sonucu niteliğindeki malî kayıplar için Müşteri'ye tazminat ödemekle yükümlü olur.

12.1.2. Üçüncü kişilerin eylemlerinden sorumlu olmama ilkesi

TİK, taşıyıcılar, depo görevlileri, stevedorlar (yükleme -boşaltma elemanları), liman makamları ve diğer taşıma işleri komisyoncuları gibi üçüncü kişilerin fiil ve ihmallerinden, onları seçmede gereken özeni göstermemiş olması dışında sorumlu tutulamaz.

12.1.3 Yukarıdaki maddelere ilaveten TİK'in sorumluluğu Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu CMR, CİM, Varşova konvansiyonu ve benzeri Uluslararası sözleşmelerle tanımlanmıştır.

• TİK'in sözleşen olması halinde sorumluluğu

13.1. TİK'nun taşıyıcı sıfatıyla sorumluluğu

TİK, sadece taşımayı kendi taşıma araçlarıyla bizzat gerçekleştirmesi halinde (taşımayı fiilen gerçekleştiren taşıyıcı) değil fakat kendi adına taşıma belgeleri düzenleyerek veya başka bir şekilde açık veya örtülü olarak taşıyıcı sorumluluğunu üstlendiği hallerde de (sözleşme sebebiyle taşıyıcı) sözleşen sıfatıyla sorumlu olur.

Bununla beraber, Müşteri, TİK'ndan farklı bir kimsenin düzenlediği bir taşıma belgesini almasına rağmen makul bir süre içinde TİK'nu taşıyıcı olarak sorumlu tutmaya devam edeceğini beyan etmemişse, TİK taşıyıcı sıfatıyla sorumlu sayılmaz.

13.2. TİK'nun başka hizmetler için sözleşen sıfatıyla sorumluluğu

Depolama, elden geçirme, ambalajlama veya dağıtma gibi yükün taşınması dışındaki hizmetlerle, bunlarla ilgili ilâve hizmetler bakımından TİK ancak

bu hizmetler bizzat kendisi tarafından kendi imkân ve elemanları kullanılarak verilmiş olduğu sözleşen sıfatıyla sorumlu olacağına dair açık veya örtülü bir taahhütte bulunduğu takdirde sözleşen sıfatıyla sorumlu olur.

13.3. TİK'nun sözleşen sıfatıyla sorumluluğunun kapsamı

Sözleşen sıfatını haiz TİK, taşıma sözleşmesinin ifası ile yahut diğer bir hizmetin yerine getirilmesiyle görevlendirdiği kişilerin fiil ve ihmallerinden, aşağıdaki 7inci madde hükmü saklı kalmak koşuluyla, kendi eylem veya ihmali imiş gibi sorumlu olur. TİK'nun hak ve borçları yapılan taşımaya veya verilen hizmete uygulanması gereken hukukun hükümlerine ve üzerinde açıkça anlaşmaya varılan ek koşullara veya eğer açık bir anlaşma söz konusu değilse, yapılan taşıma veya verilen hizmete ilişkin muta ad koşullara tabidir.

• İstisnalar, sorumluluğun ve tazminat miktarının belirlenmesi

14.1. İstisnalar

14.1.1. TİK, hiç bir şekilde, aşağıdaki yazılı hallerden dolayı sorumlu olmaz :
Sözleşme yapıldığı sırada TİK'na bu nitelikleri bildirilmiş olanlar hariç değerli maddeler veya tehlikeli yükler Açıkça yazılı şekilde kararlaştırılmış olmadıkça, gecikmeden kaynaklanan zararlar
Kazanç kaybı veya pazar kaybı gibi dolaylı zararlar veya yansıma yoluyla meydana gelen zararlar.

14.1.2. Yük ziya ve hasarı

Müşteri'nin kusur veya ihmalden

Müşteri veya onun adına hareket eden bir kimse tarafından yapılan yükleme, boşaltma, elden geçirme veya istiften Kırılma, akma, ani parlama, kötüleşme, paslanma, mayalanma, buharlaşma veya soğuk, sıcak yahut nemden etkilenme gibi sebeplerle Yükün kendine has doğal özelliklerinden dolayı kolayca bozulmaya elverişli olduğundan

Ambalajın eksikliği veya yetersizliğinden

Yüklerin adres veya markalarının hatalı ve eksik olduğundan

Yüklere ilişkin olarak hatalı veya eksik bilgi verilmiş olmasından

TİK'in önleyemeyeceği ve sonuçlarından kaçınmayacağı hallerden

kaynaklanmış olduğu takdirde TİK bu ziya veya hasar için sorumlu olmaz.

14.2. Tazminat miktarının belirlenmesi

TİK'in yük zayii ve hasarın sebebiyle sorumlu olması halinde, tazminat yükün TİK tarafından taşınmak üzere teslim alındığı yerdeki değeri esas alınarak ve bu değere taşıma ücreti ve taşıma sebebiyle yapılan masraflar eklenerek hesaplanır.

Yükün değeri, carî değişim fiyatı, bu gibi bir fiyat mevcut değilse, piyasa fiyatı, bu da mevcut olmadığı takdirde, aynı tür ve nitelikteki malların değeri nazara alınarak belirlenir.

Hasar halinde, yükün hangi oranda hasar gören olduğu belirlenir ve yükün değerinin bu oranla çarpımı sonucunda elde edilen tutar tazminat miktarının belirlenmesinde esas tutulur.

TİK tazminat olarak yükün tam değerini ödemişse, arzu ettiği takdirde, yük üzerindeki mülkiyet ona bırakılmış

sayılır. 14.3. Sorumluluk sınırları

14.3.1. Yük ziyan veya hasarı halinde

Yük zayii veya hasarı halinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu CMR, CİM, Varşova Konvansiyonu gibi Uluslararası sözleşmelerin ilgili hükümleri uygulanır.

Bunların dışında kalan hallerde TİK, yükün zayı olan veya hasar gören beher brüt kilogramı için 1,00 SDR esas alınarak yapılan hesaplama ile bulunan miktarı ödemekle sorumlu olur. Ancak, bu halde ödenecek meblağ navlun ücretini aşamaz.

Yük, teslim edilmesi gereken tarihten itibaren kesintisiz olarak hesaplanacak 90 günlük bir süre içinde teslim edilmemiş olduğu takdirde, talep sahibi, aksine kanıt yoksa, yükü zayı olmuş sayabilir.

14.3.2. Gecikme halinde sorumluluğun sınırlandırılması

TİK, gecikmeden kaynaklanan zararlardan sorumlu olduğu takdirde, bu sorumluluk, gecikmeye yol açan hizmet karşılığında alınan ücreti aşamaz.

14.3.3. Diğer zarar türleri

Yukarıdaki 14.3.1. ve 14.3.2 hükümlerinde belirtilmeyen bir zarar türü için TİK' nun sorumluluğu, TİK' nun eylem veya ihmallerinden sorumlu olduğu bir kimseden daha yüksek bir tutar geri alınmış olması hali hariç, beher olay başına 1000 SDR yi aşamaz. Ancak, toplam olarak ödenecek tazminat bedeli bu taşıma sözleşmesince kararlaştırılmış navlun ücretini aşamaz.

• Zarar ihbarı

15.1. Yükü teslim almaya yetkili kişi, yük kendisine teslim edildiğinde, TİK'e ziya veya hasarı, yazılı şekilde genel çizgilerini de belirtmek kaydıyla ihbar etmekle yükümlüdür. Yükü teslim almaya yetkili kişi, bu yükümlülüğü yerine getirmezse, karine olarak yükü iyi durumda teslim almış sayılır. Ziya veya hasarın dışarıdan belli olmadığı hallerde, yükün iyi durumda teslim alınmış olduğu karinesi, teslim almaya yetkili kişinin, yük kendisine teslim edildikten itibaren 7 gün içinde yazılı şekilde zarar ihbarında bulunmadığı takdirde meydana gelir.

15.2.

Diğer her türlü kayıp ve zararlarda, verilen veya verilmesi taahhüt edilen hizmetlerden biri dolayısıyla TİK' na yöneltilecek talepler yazılı şekilde yapılmalı ve talebe yol açtığı ileri sürülen olayın Müşteri tarafından öğrenildiği veya öğrenilmesi gerektiği tarihten itibaren 14 gün içinde TİK'na ulaştırılmış olmalıdır. Aksi halde, bu talepten vazgeçilmiş ve talep hakkı kesin olarak düşmüş sayılır. Bununla beraber, Müşteri, zaman sınırlamasına uymasının imkânsız olduğunu ve mümkün olan ilk fırsatta talepte bulunduğunu kanıtarsa, talep hakkı düşmüştür.

• Hak düşürücü süre

Yükün teslim edildiği veya teslim edilmesi gereken tarihten yahut yükün teslim edilmemesi üzerine gönderilenin yükü zayi olmuş sayabileceği tarihten itibaren bir yıllık süre içinde aleyhinde dava açılmazsa, TİK, bu kurallarda öngörülen bütün sorumluluklarından, aksinin açıkça kararlaştırılmış olması hali dışında, kurtulmuş olur.

Yükün ziya veya hasarı dışındaki zararlarda, bir yıllık süre, TİK'nun tazminat talebine yol açan davranışından itibaren hesaplanır. Ayrıca, eşyanın kayıtsız şartsız kabulü de Müşteri hakkında açılacak tazminat davası hakkını düşürür.

• Sözleşme dışı sorumluluk temeline dayandırılan tazminat talepleri

İşbu Kurallar, TİK aleyhindeki bütün talepler hakkında, sözleşmesel sorumluluk veya sözleşme dışı sorumluluk temeline dayandırılmış olmalarına bakılmaksızın, uygulanır.

18. MÜSTAHDEMLERİN VE DİĞER KİŞİLERİN SORUMLULUĞU

İşbu Kurallar, (bağımsız sözleşenler de dahil) TİK'nun hizmetin yerine getirilmesiyle görevlendirdiği müstahdem, görevli veya sair kişiler aleyhindeki taleplere de, sözleşmesel sorumluluk veya sözleşme dışı sorumluluk temeline dayandırılmış olmalarına bakılmaksızın uygulanır.

TİK ile müstahdem, görevli ve diğer kişilerin toplam sorumluluğu, hizmete ilişkin olarak Müşteri ile TİK arasında açıkça kararlaştırılmış veya işbu Kurallarda öngörülmüş olan sorumluluk sınırını aşamaz.

KISIM III: MÜŞTERİNİN BORÇLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

• Ücret, avans; öngörülme haller

Taşıma İşleri Komisyonculuğu Hizmetleri karşılığında Müşteri'den istenen ücret, Müşteri'nin aktardığı bilgiler veya verilmesi tasarlanan hizmetin olağan koşullarda verileceği varsayımıyla belirlenmiştir. TİK, kendisine taşınmak üzere teslim edilen yükün mahiyet ve hacim/ağırlık oranının o yük için muta ad olduğunu varsayma hakkını haizdir.

Yükle ilgili TİK tarafından taahhüt edilen hizmetler Müşteri'nin keyfi davranışı sonucunda yerine getirilemediği hallerde, TİK kararlaştırılan toplam hizmet ücretinin tamamına hak kazanır.

• Takas-mahsup vasağı

Ödenmesi gereken bütün tutarlar, başka alacak veya karşı alacaklarla ilgili olarak hiçbir indirim, erteleme veya takas-mahsuba tabi tutulmaksızın ödenir.

• Genel rehin

TİK, Müşteri'ye verdiği tüm hizmetlerin masrafları ve bunları tahsil için gerekli olan masraflar da dahil olmak üzere, kendisine Müşteri tarafından ödenmesi gereken tutarların güvencesi olarak Müşteri'ye ait tüm yük ve yüke ilişkin belgeler üzerinde uygulanması gereken hukukun imkân verdiği ölçüde, rehin ve alıkoyma hakkına sahiptir.

TİK, yüklerin zayi olması veya hasarlanması halinde, sigortacı, taşıyıcı veya diğer herhangi bir kimse tarafından ödenecek tazminat rehin konusu yükün yerine geçer ve TİK, rehin hakkını söz konusu tazminat üzerinde de kullanır.

• Doğru bilgilendirme

Müşteri, yüklerin teslimi sırasında, TİK'na karşı, bunların genel mahiyeti, markaları, sayısı, ağırlığı, hacmi ve imkân ölçüsünde tehlikeli yapısı hakkında bizzat vermiş olduğu yahut onun namına verilen bilgilerin doğruluğunu garanti etmiş sayılır.

- Tazmin yükümlülüğü

TİK'nun Kısım II hükümleri uyarınca sorumlu olması hali hariç, Müşteri, TİK'nu Taşıma İşleri Komisyonculuğu Hizmetlerini verdiği sırada gerçekleşmiş olan bütün sorumluluklardan kurtarmakla yükümlüdür.

23.2. Müşterek Avarya ile ilgili tazmin yükümlülüğü

Müşteri, TİK'na karşı müşterek avaryaya dahil borçlarını yerine getirmekle ve müşterek avarya ile ilgili olarak TİK'nun kendisinden talep edeceği teminatları vermekle yükümlüdür.

- Müşterinin sorumluluğu

Müşteri, TİK'na veya onun sorumlu olacağı diğer bir kişiye kendisi veya kendisi adına hareket eden diğer bir kimse tarafından verilmiş olan yanlış veya eksik bilgilerden veya talimatlardan veya ölüme, bedensel zararlara, eşya zararına, çevre zararına veya diğer herhangi bir zarara yol açan yüklerin teslim edilmiş olmasından ileri gelen bütün zarar ve masraflardan ve resmi yükümlerden dolayı, TİK'na karşı sorumludur.

KISIM IV: İHTİLAFLAR VE EMREDİCİ HUKUK

- Tespit

İşbu sözleşmede konu edilen her türlü zayı, hasar ve zararların tespitinde Uluslararası genel kabul görmüş yeterliliğe sahip gerçek veya tüzel gözetmenlerin düzenleyeceği rapor esas alınır.

- Yetkili hukuk

Bu sözleşmeden doğan ihtilaflar, İstanbul Mahkemeleri yoluyla çözülür.

- **Emredici hukuk kuralları**

İşbu Kurallar, Taşıma İşleri Komisyonculuğu Hizmetlerine uygulanması gereken ulusal hukukun ve uluslararası sözleşmelerin emredici hükümlerine aykırı olmadıkları ölçüde geçerlidir.

(Unofficial translation)

RULES FOR FREIGHT FORWARDING SERVICES

PART I

GENERAL PROVISIONS

CONDITIONS OF APPLICATION

1.1. These rules shall be binding upon any reference, whether verbal or in writing, to UTIKAD Rules for Freight Forwarding Services, provided that they are incorporated into the contract.

1.2. UTIKAD Rules shall take precedence in the event of any contradiction between UTIKAD Rules and the carriage contract. Notwithstanding the aforementioned, the Provisions of the contract of carriage shall take precedence over UTIKAD Rules to the extent that they increase both the liability and responsibility of the Freight Forwarder.

DEFINITIONS

2.1. The term Freight Forwarding Services shall mean

- carriage of cargo or any responsibility thereof,
- storage,
- other services related to the carriage and storage of cargo including but not limited to :
- consolidation of the cargo or separation of consolidated cargo,
- packaging,
- customs services or any responsibility thereof,
- handling, overhauling or labelling of cargo,
- insurance or any responsibility thereof,
- preparation of export and import documents on behalf of the Customer or assistance therewith -consultancy services for carriage and distribution,

2.2. The term Freight Forwarder shall mean a body or bodies corporate having concluded an agreement with a Customer with respect to freight forwarding services.

2.3. The term carrier shall mean a body or bodies corporate actually performing the carriage of the cargo with its own means of transportation (performing carrier) or assuming expressly or impliedly the responsibility for the transportation of the cargo (contractual carrier). The Freight Forwarder shall be considered as a contractual carrier, when it has issued a transport document in its own name or when it can be deduced from its public declaration or its statement -such as the communication of the carriage fees- that it assumes the responsibility of a carrier.

2.4. The term Customer, shall mean a body or bodies corporate assuming rights and liabilities under a freight forwarding service contract entered into with a Freight Forwarder or as a result of activities related to such services.

2.5. The term goods shall mean any goods including live animals and plants, and any container, pallet or similar transport device or packaging material not provided by the freight forwarder.

2.6. The term SDR shall mean the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund. In the event that SDR must be used as a unit of account, the relevant Turkish Central Bank foreign currency buying exchange rate on the relevant date shall apply unless mandatory regulations stipulate otherwise.

2.7. The term mandatory shall mean any legislative regulation that cannot be modified at the will of any party.

2.8. The term in writing shall include any document that is conveyed via telegram and fax as well as electronic means such as e-mail.

2.9. The term valuable goods shall mean ingot or processed gold, coin or banknote, securities, precious stones, jewellery, antiques, paintings, art crafts and the like.

2.10. The term dangerous goods shall mean any cargo classified as a hazardous substance by national law or International Conventions.

2.11. The term delay shall mean any delay in performing the carriage within the agreed time allotted thereto or if no time limit is agreed upon, within a reasonable period (in this respect, the expected time of arrival at a destination as communicated by the Freight Forwarder shall be taken into account).

INSURANCE

Unless the customer provides a clear written instruction, the Freight Forwarder shall not take out cargo insurance. All insurance shall be taken out under the customary conditions and exceptions applied by the insurer granting the insurance cover. Unless otherwise is agreed upon in writing, the Freight Forwarder shall not be obliged to contract individual insurance for each of the transported cargo and may declare these under its floating policy in force.

HINDERANCES TO THE PERFORMANCE OF THE FREIGHT FORWARDER

If the performance of the Freight Forwarder's obligations becomes impossible or is hindered because of any obstruction or risk which is not attributable to the Freight Forwarder's fault or negligence and which cannot be prevented with reasonable care, then the Freight Forwarder:

4.1. may discontinue the transport of the cargo and if the later occurs, shall forthwith notify the Customer of the situation in writing and if possible, shall hold the whole cargo or any part thereof at the disposal of the Customer at a place the Freight Forwarder considers safe and suitable at its sole discretion. At such place, the cargo shall be deemed delivered to the Customer and the responsibility of the Freight Forwarder shall expire. In any event, the Freight Forwarder shall be entitled to claim freight pro rata to the distance travelled and the Customer shall be obliged to reimburse additional costs incurred with regard to any services rendered under the aforementioned conditions.

4.2. shall reserve the right to change the method of transport, the period and route and request payment of freight and relevant additional costs. If no written instruction is received within 48 hours after the notification to the Customer, then article 4.1 shall apply.

METHOD OF TRANSPORT AND ROUTE

The Freight Forwarder shall render its services in compliance with the instructions of the Customer. If those instructions are incorrect, incomplete or contrary to the contract's provisions, then the Freight Forwarder may act at its own discretion, all related costs and risks are for the account of the Customer. The Freight

Forwarder is entitled to enforce the sale of the cargo in the eventuality of any depreciation or any risk of harm to humans or to the environment. In such cases, the Freight Forwarder shall have priority for the collection of freight, sales costs and other reasonable expenses incurred. The remainder shall be rendered to the Customer. In any case, the Freight Forwarder shall be obliged to notify the Customer in due time in writing in respect to any measures taken. In no case shall "cash on delivery" or any other similar statement on the invoice be construed as to oblige the Freight Forwarder to collect the invoiced amount or to take out insurance for the goods. Unless otherwise agreed, the Freight Forwarder may load the cargo on deck and may determine or change at its sole discretion the means of transport, the route and the method of handling, lashing, storing and carrying, without any prior notification to the Customer.

LOADING INSTRUCTIONS

Instructions, explications, and notifications pertaining to loading or any subsequent modification thereto shall be in writing. The burden of proof with regard to the accuracy and non-ambiguity of the instructions remains with the party alleging the contrary. The customer shall include in its instructions all the details necessary to perform the carriage such as the address, package number, amount, package type and content, and characteristics of the goods. In the case of hazardous substances, the Customer shall notify the Freight Forwarder of the risks associated with the cargo and necessary precautions to be taken. In the event that the risk code of the cargo is defined by international custom and practice and regulation, The Customer shall notify the Freight Forwarder of such Code. However the Freight Forwarder shall have no obligation to check the accuracy of such information provided by the Customer. In no event shall the Freight Forwarder undertake any obligation to investigate whether the signatures to the written instructions or the documents are signed by duly authorised representatives of the Customer.

PACKAGING, LOADING AND ASSISTANCE IN PACKAGING

The following services shall not be included into the scope of this contract:

7.1. Packaging of the goods

7.2 Weighing or inspection of the goods and precautions to be taken to preserve the quality of the goods and their packaging.

7.3. Provision of pallets

7.4 Loading of the goods However, these services may be rendered upon special agreement and upon payment in advance.

CUSTOMS

The Freight Forwarder shall complete the registration of the means of transportation necessary to initiate customs proceedings and other services related thereto to be rendered in respect to customs, against payment of the respective fees as set by UTIKAD. The Freight Forwarder may also undertake, within the scope of its legal capacity, to accomplish the required customs proceedings against an additional fee. Relevant authorisation shall be given by the Customer in accordance with the prevailing regulations in order to enable the Freight Forwarder to undertake the required service.

STORAGE

Upon the request of the customer, the Freight Forwarder shall store the cargo within its or others' storage facilities, at its own discretion. If the Freight Forwarder chooses a third party's warehouse, the name and the address of that warehouse shall be notified to the Customer. The Customer shall have the right to observe and inspect the warehouse chosen by the Freight Forwarder. The Customer shall notify the Freight Forwarder in writing of its objection thereto, if any. If the Customer does not use its right to inspect the warehouse, then it shall lose its right to make any claim in respect to that warehouse. In the event the Customer takes samples or carries out any other action in relation to the stored goods, the Freight Forwarder may request the co-operation of the Customer so as to mutually determine the amount, weight and similar characteristics of the goods. If the Customer refuses such request, then no claim shall be made against the Freight Forwarder except for any additional damage that may occur during the said determination. The Customer shall be responsible for any damage to the warehouse or to the stored goods that may occur during any visit by the Customer, its servants or agents. In the event that the Freight Forwarder encounters difficulties in collecting the sums due to it by the Customer and the value of the stored goods is not sufficient to cover such payments, the Freight Forwarder may request from the Customer to provide a guarantee and if the Customer fails to provide such guarantee within a reasonable period of time, then the Freight Forwarder may terminate the storage service agreement and use its right of retention or lien over the goods.

FREIGHT FORWARDER'S OFFER

The cargo covered by the Freight Forwarder's offer or the contract entered into, is the cargo which amount is and specifications are explicitly defined or, if no explicit definition is made, the cargo which amount is and specifications are usual for that type of cargo. In case of any change in the usual conditions of carriage, routes, actual exchange rates and tariffs prevailing at the time of the proposal or contract, the terms of the contract shall be modified and adapted accordingly. The proposal shall be considered void upon the term of the validity period stated by the Freight Forwarder in its offer expiring, except when the Customer has provided its consent within the same period.

FREIGHT FORWARDER'S INVOICES, PAYMENT AND EFFECTIVE EXCHANGE RATES

As a rule, the Freight Forwarder's invoices shall be payable upon submission, unless due dates are stipulated in the contract. The currency of the invoices and the name of the bank determining the effective exchange rates and the currency of payment shall be stated in the contract. If no such statement is made, the currency of the invoices shall be Euro and the exchange rate shall be the average of the exchange rates declared by the first four top ranking Turkish banks. If the invoiced amount is not paid within the specified period of time stated in the contract, default interest shall be imposed at the rate of 50% over the average of the current Commercial Euro interest rates of the first four top ranking Turkish banks. The sums due to the Freight Forwarder, irrespective of the means of payment, shall be paid in full and free of any deductions.

PART II

FREIGHT FORWARDER'S RESPONSIBILITIES

FREIGHT FORWARDER'S INVOICES, PAYMENT AND EFFECTIVE EXCHANGE RATES

12.1. Freight Forwarder's Responsibility for Due Care

In providing Freight Forwarding Services, the Freight Forwarder will observe due care and take all reasonable measures. Otherwise, it shall be liable, subject to Article 14 below, to the Customer for loss of or damage to cargo and for financial loss arising directly from the failure to observe due care.

12.2. No Responsibility for Third Parties' Actions

The Freight Forwarder will not be held responsible for the performance and negligence of third parties such as carriers, warehouse personnel, stevedores (persons in charge for loading and unloading), port authorities and other freight forwarders, except for any failure to observe due care in their selection.

12.3. In addition to the above provisions, the Freight Forwarder's responsibilities shall be as defined by CMR, CIM, Warsaw Convention and similar International Conventions, of which the Republic of Turkey is a party.

FREIGHT FORWARDER'S CONTRACTUAL RESPONSIBILITIES

13.1. The Freight Forwarder's Responsibility as Carrier

The Freight Forwarder shall be responsible as a party to the contract not only when it performs the carriage with its own means of transportation (performing Carrier) but also when it assumes carriers liabilities by issuing transport documents on its own behalf or by otherwise undertaking carriers liabilities (contracting carrier). However, if the Customer has not declared within a reasonable period of time that it will continue to hold the Freight Forwarder responsible as carrier after receiving the transport documents issued by a third party, then the Freight Forwarder shall not be held responsible as carrier.

13.2. The Freight Forwarder's responsibilities as Contracting Party for Other Services

The Freight Forwarder shall be responsible as a Party to the contract, for services other than carriage such as storage, handling, packaging or distribution and additional services related with these only if:

13.2.1 such services are rendered by it in using its own resources and employees; and

13.2.2 it has assumed any clear or implied commitment to be held responsible as a party to the contract

13.3. Scope of The Freight Forwarder's Responsibilities as Contracting Party

The Freight Forwarder, being a party to the contract, shall be responsible, subject to the Article 14 below, for the acts or omissions of persons employed for the carriage or another service, as if these acts or omissions were its own acts or omissions. The Freight Forwarder's rights and liabilities are subject to legal provisions applicable to the carriage or the service provided and to clearly agreed additional conditions or if there is no clear agreement then to usual conditions prevailing for the carriage or the services provided.

EXCEPTIONS, DETERMINATION OF RESPONSIBILITY AND THE AMOUNT OF INDEMNITY

14.1. Exceptions In no case will the Freight Forwarder be held liable for:

14.1.1. Precious or hazardous goods other those declared to the Freight Forwarder at the conclusion of the contract;

14.1.2. Unless the contrary is agreed explicitly in writing, any loss caused by delay

14.1.3. Any consequential loss such as loss of profit or loss of market The Freight Forwarder shall not be liable for any loss or damage, if such loss or damage is the result of:

14.1.4. the Customer's fault or negligence,

14.1.5. the loading, unloading, handling or stowage made by the Customer or a person acting on its behalf, 14.1.6. breakage, leakage, sudden flare, spoilage, rusting, fermentation, evaporation or cold, heat or humidity,

14.1.7. the perishable nature of the goods

14.1.8. imperfection or inadequacy of the packaging,

14.1.9. incorrect or missing addresses or labels of the goods,

14.1.10. incorrect or incomplete information with respect to the goods, and

14.1.11. any occurrence that the Freight Forwarder could not reasonably prevent and the consequences of which it could not avoid.

14.2. Determination of the amount of indemnity

In case the Freight Forwarder is liable for any loss of or damage to the cargo, indemnity shall be calculated on the basis of the value of the cargo at the place where the Freight Forwarder took delivery for carriage, plus the freight and expenses related to carriage. The value of the goods shall be determined on the basis of their current exchange price. In the absence of a current exchange price, the market price and if there is no market price, the price of similar goods shall be taken into consideration. In case of damage to the goods, the percentage of the damage shall be determined and indemnity shall be calculated by taking into account the multiplication of the value of the goods with such percentage. If the Freight Forwarder pays as indemnity the full value of the goods, it shall have the option to claim title over the goods.

14.3. Limitations of Liability

14.3.1. Loss of or Damage to Cargo

In the event of loss of or damage to the goods, the related provisions of International Conventions such as CMR, CIM; and Warsaw Conventions shall apply. In other cases the Freight Forwarder's liability is limited to no more than 1.00 SDR per kilogram of gross weight damaged. However, in such cases as referred to above, the liability shall not exceed the amount of the freight. If the goods are not delivered within 90 consecutive days following the day on which they should have been delivered, the claimant may consider the goods as lost if there is no proof to the contrary.

14.3.2. Limitation of responsibility in case of delay

If the Freight Forwarder is liable for delay, such liability cannot exceed the amount of the fees related to the service during the performance of which a delay has occurred.

14.3.3. Other kind of losses

For any type of loss not mentioned under 14.3.1 and 14.3.2, the liability of the Freight Forwarder cannot exceed 1000 SDR per event, except where a higher amount is collected from a person for whose acts or omissions the Freight Forwarder can be held liable. However, the total indemnity cannot be higher than the amount of the freight.

NOTIFICATION OF LOSS OR DAMAGE

15.1. The person entitled to take delivery of the goods shall notify the Freight Forwarder in writing and will provide a general statement of any loss of or damage to the goods at the time of delivery. If this duty is not complied with, the goods shall be presumed as received in good condition. In cases where loss or damage cannot be seen from the outside, the presumption of delivery in good condition shall take effect in the absence of any written notification within 7 days following delivery.

15.2. For all other types of loss and damage, any claim related to a service undertaken or actually provided shall be made in writing within 14 days following the date at which the event giving rise to the loss or damage is effectively learned or ought to have been learned by the Customer. Otherwise such claim shall be deemed as waived and shall become void. However, if the Customer proves that it was impossible to comply with the time limitation and it has made its claim at the first opportunity, then such claim shall be valid.

TIME BAR

Unless the contrary is explicitly agreed, the Freight Forwarder shall be exonerated of all liabilities if no lawsuit is initiated within 1 year following the delivery date or the date when the delivery should have taken place or the date on which the Customer is entitled to consider the goods as lost. In cases other than the loss of or damage to the goods, the one-year time bar period shall be calculated commencing from the act or omission that gave rise to the claim. Unconditional acceptance of the goods shall also bar the right to claim indemnity from the Freight Forwarder.

CLAIMS BASED ON EXTRA-CONTRACTUAL RESPONSIBILITIES

These rules shall apply to all claims against the Freight Forwarder, whether based upon contractual or non-contractual responsibilities.

RESPONSIBILITIES OF EMPLOYEES AND OTHERS

These rules shall also apply to claims filed against the servants or agents of the Freight Forwarder (including independent contractors) irrespective of whether they are based on contractual or non-contractual responsibilities. Total liability of the Freight Forwarder, its servants or agents cannot exceed the limit of liability set out in these Rules or in any special agreement between the Freight Forwarder and the Customer.

PART III

CUSTOMER'S RESPONSIBILITIES AND OBLIGATIONS

FEES, ADVANCES; CONTINGENCIES

The fees requested from the Customer as consideration for the Freight Forwarding Services are calculated on the basis of information provided by the Customer and the assumption that those services will be rendered under normal circumstances. The Freight Forwarder has the right to suppose that the content and volume/weight ratio of the goods delivered for carriage are customary. If the services undertaken by the Freight Forwarder related with the goods cannot be rendered because of the arbitrary behaviour of the Customer, then the Freight Forwarder shall be entitled to claim all the agreed fees for those services.

SET OFF PROHIBITION

All of the amounts that are to be paid to the Freight Forwarder, shall be paid without any deduction or delay and may not be subject to set off in respect to other receivables or counter claims.

LIEN

The Freight Forwarder shall have a lien, to the extent of the applicable law, on all of the goods or on documents related thereto, in order to guarantee all amounts payable by the Customer including the expenses incurred with respect to additional services carried out in order to collect such amounts payable.

In case the goods are lost or damaged, indemnity to be paid by the insurer, carrier or any other person, shall be substituted for the goods and the Freight Forwarder shall use its lien on such indemnity.

ACCURACY OF INFORMATION

Upon the delivery of the goods for carriage or for other services, the Customer shall be responsible for the accuracy of the information given by itself or on its behalf to the Freight Forwarder with regard to the general content, brands, amount, weight, volume and the hazardous particularities of the goods.

LIABILITY TO PAY INDEMNITY

23.1. General Liability to Pay Indemnity

Except where the Freight Forwarder is liable under the provisions of Part II, the Customer is obliged to free the Freight Forwarder of all obligations that may arise during the performance of Freight Forwarding Services.

23.2. Liability with respect to General Average

The Customer is obliged to pay to the Freight Forwarder its debts arising from General Average and to provide security if requested by the Freight Forwarder with respect to General Average.

CUSTOMER'S OTHER RESPONSIBILITIES

The Customer shall be liable against the Freight Forwarder for any damage and expense and official charges caused as a result of incomplete or incorrect information or incorrect instructions given to the Freight Forwarder or to other persons for whose acts the Freight Forwarder is liable, and for the delivery of goods causing death, injury, environmental damage, property damage or any other kind of damage or loss whatsoever.

PART IV

DISPUTES AND JURISDICTION

DETERMINATION OF LOSS OR DAMAGE

In the determination of any loss or damage under the scope of these Rules, a surveyor's report ; whose competence is internationally accepted, shall be taken into consideration.

JURISDICTION

Any dispute which may arise with respect to this agreement shall be resolved in Istanbul by way of arbitration.

MANDATORY PROVISIONS

These Rules shall be valid to the extent that they do not violate the provisions of applicable mandatory national law or International Conventions.